

چهارشنبه 14 دی 10 صفر 4 ژانویه

سلیمان فرزند عبدالملک بن مروان، هفتمین حاکم و خلیفه اموی است که پس از هلاکت برادرش ولید بن عبدالملک در سال 96 قمری به حکومت رسید.

درگذشت سلیمان بن عبدالملک اموی در سال 99 هجری قمری

سلیمان فرزند عبدالملک بن مروان، هفتمین حاکم و خلیفه اموی است که پس از هلاکت برادرش ولید بن عبدالملک در سال 96 قمری به حکومت رسید.

ولید بن عبدالملک در زمان حکومت و اقتدار خویش تصمیم گرفت که علی‌رغم وصیت پدرش عبدالملک مبنی بر ولایت‌عهدی سلیمان، فرزند خود، عبدالعزیز بن ولید را به ولایت‌عهدی منصوب گرداند و سلیمان را از این مقام معزول دارد. در این راه تلاش فراوانی به عمل آورد و برخی از عاملان و فرماندهان عمده وی، مانند حجاج بن یوسف ثقفی و قتیبة بن مسلم که بر پهنه گسترده‌ای از جهان اسلام حکومت می‌کردند، وی را در این تصمیم، ترغیب و همیاری می‌کردند و برای پذیرش آن، اعلام آمادگی نمودند.

ولیکن سلیمان بن عبدالملک، در این راه مقاومت می‌کرد و با هیچ شرطی حاضر به استعفا و یا پذیرش عزل از ولایت‌عهدی نبود و بر اجرای سفارش‌های پدرش عبدالملک، پافشاری می‌کرد. سرانجام، ولید به هلاکت رسید، در حالی که به هدف‌های خود نایل نگردید و سلیمان بن عبدالملک در نیمه جمادی‌الآخر سال 96 قمری پس از مرگ برادرش ولید به خلافت رسید.

سلیمان بن عبدالملک به پیروی از سفارش‌ها و پیشنهادهای عمر بن عبدالعزیز تلاش می‌کرد از شدت انزجار و تنفری که در مردم به خاطر رفتار و کردارهای غیراسلامی و غیرانسانی خلفای پیشین اموی و ستم‌کاری‌های آنان نسبت به عموم مردم پدید آمده و جامعه اسلامی را ملتهب کرده بود و به پرتگاه سقوط کشانده بود، به‌کاهد و تعادلی در ارتباط میان مردم و زمامداران به وجود آورد، که نمونه‌های آن عبارت است از آزاد کردن زندانیان، عزل عاملان خودسر و ستم‌کار، دستور عمومی به انجام نمازها در اول وقت و مبارزه با مشرکان و مخالفان اسلام.

به هر تقدیر، او نیز از خاندان غاصب بنی‌امیه و از مخالفان اهل‌بیت(ع) بود و چاره‌ای جز ادامه راه اسلاف نابکار خود نداشت.

مورخان نوشته‌اند که وی از خودراضی بود و روزی در آینه‌ای نگاه می‌کرد و با شگفتی گفت: من پادشاه جوانی هستم!

هم چنین درباره زیادی خوردن و شکم‌بارگی وی داستان‌های فراوانی نقل شده است که مشابه آن را در دیگران کمتر می‌توان تصور کرد.

سرانجام وی در لشکرکشی به سرزمین روم، در منطقه قنسرین، در شهر دابق وفات نمود.

درگذشت او به خاطر بیماری تب بود که بر وی و بسیاری از افراد خانواده و همراهانش عارض گردیده بود.

از جمله کارهای نیک و پسندیده‌ای که می‌توان از او اشاره کرد، ولایت‌عهدی عمر بن عبدالعزیز است که در واپسین لحظات عمرش، وی را به این مقام منصوب کرد.

خلافت عمر بن عبدالعزیز اموی در سال 99 هجری قمری

عمر بن عبدالعزیز، هشتمین نفری است که از خاندان بنی‌امیه به خلافت دست یافت. وی گرچه از این طایفه ناحق و ضدولایت است، ولیکن نسبت به خلفای پیش از خود و پس از خود از بنی‌امیه، نام نیکی از خود برجای گذاشت و بسیاری از کردارهای وی، مورد ستایش دوستان و مخالفان بنی‌امیه، از جمله مورخان و سیره‌نگاران اهل سنت قرار گرفته است.

پدرش در سنین کودکی وی وفات یافت و سرپرستی عمر بن عبدالعزیز را عمویش عبدالملک بن مروان (پنجمین خلیفه اموی) بر عهده گرفت و وی را به جمع فرزندان خود افزود و حتی بر برخی از آنان، او را ترجیح می‌داد.

عبدالملک، دختر خود فاطمه را به عقد عمر بن عبدالعزیز درآورد.

عمر بن عبدالعزیز در 25 سالگی از سوی پسرعمویش ولید بن عبدالملک به فرمانداری مکه، مدینه و طائف منصوب گردید و این مقام را از سال 86 تا 93 قمری بر عهده داشت. وی در آغاز فرمانداری خود بر حجاز، ده تن از فقهای برجسته مدینه را گردآورد و آنان را مشاور خود ساخت و به آنان سوگند داد که او را در احقاق حق و نهی از باطل یاری دهند و خود را موظف ساخت که از رایزنی و پیشنهادات آنان، لحظه‌ای غافل نماند.

سرانجام با حسادت حجاج بن یوسف ثقفی (عامل ولید در عراق) و شکایت وی در نزد خلیفه نسبت به عمر بن عبدالعزیز، مبنی بر این که وی مخالفان دولت بنی‌امیه را در مکه و مدینه پناه می‌دهد و آنان را در ابراز عقیده خویش آزاد می‌گذارد، خلیفه از او ناخرسند شد و وی را در سال 93 قمری، از امارت حجاز معزول ساخت و به جای وی، عثمان بن حیان را منصوب کرد.

اما پس از آن که سلیمان بن عبدالملک، به خلافت رسید، از عمر بن عبدالعزیز دلجویی کرد و وی را از مشاوران عالی رتبه خویش قرارداد و تلاش کرد از اندیشه‌ها و نظرات وی پیروی کند.

عمر بن عبدالعزیز بر این عقیده بود که با سفارش‌ها و اندرزهای خویش، سلیمان بن عبدالملک را به اصلاحات وادار و از منکرات و رفتارهای ناپسند بازدارد.

سلیمان بن عبدالملک در دهم و به روایتی در بیستم صفر سال 99 قمری در شهر دابق، در سرزمین قسرین، وفات کرد و در هنگام وفاتش طی وصیت‌نامه‌ای، عمر بن عبدالعزیز را ولی‌عهد و جانشین خود معرفی کرد.

عمر بن عبدالعزیز پس از به دست گرفتن خلافت، نخستین کارش این بود که هر چه از همسرش فاطمه بنت عبدالملک، از قبیل جواهرات، زینت‌آلات، اراضی و دارایی‌های دیگر در نزدش بود به بیت‌المال بازگردانید و به همسرش گفت: من و تو و این اموال در یک خانه نمی‌گنجیم!

ولی هنگامی که وفات کرد و یزید، برادر همسرش به خلافت رسید، همه آن دارایی‌ها را به خواهرش بازگردانید. فاطمه نپذیرفت و گفت: نمی‌خواهم به هنگام زنده بودن همسرم از او اطاعت کرده باشم و پس از مرگش نافرمانی کنم. آن‌گاه، یزید همه آن دارایی‌ها را در میان اهل خانه و کسان خود تقسیم کرد.

سرانجام عمر بن عبدالعزیز، پس از دو سال و پنج ماه خلافت، در 39 سالگی بدرود حیات گفت.

تاریخ درگذشت وی، رجب سال 101 و بنا به روایتی جمادی سال 102 هجری قمری در "دیرسمعان" از مناطق شام است.

عمر بن عبدالعزیز، پیش از وفات، به مدت بیست روز بیمار بود و پس از آن وفات کرد و در همان دیر سمعان به خاک سپرده شد.

پس از او، یزید بن عبدالملک به عنوان نهمین خلیفه اموی بر تخت خلافت تکیه زد و آن چه را که عمر بن عبدالعزیز انجام داده بود، همه را دگرگون ساخت، و روش نابخردانه خلفای پیشین بنی‌امیه را در پیش گرفت.

درگذشت 171؛ ابوالفضل محمد بن عبدالله «ملقب به 171؛ بلعمی» در سال 329 هجری قمری

171؛ ابوالفضل محمد بن عبدالله «ملقب به 171؛ بلعمی» وزیراسماعیل بن احمد سامانی در سال 329 هجری قمری درگذشت. او اهل بخارا بود و چون یکی از اجدادش در بلعم آسیای صغیر می‌زیست به بلعمی منسوب شد. پدر ابوالفضل نیز به دستور اسماعیل بن

احمد سامانی به مقام وزارت رسیده بود. ابوالفضل بلعمی از محضر فضلی مرو بهره برد و از بسیاری از بزرگان حدیث شنید. او از خردمترین و دانشمندترین وزیران دوران سامانی بود و تألیفاتی ارزشمند از خود به یادگار گذاشته است. ترجمه تاریخ طبری از کتابهای ارزنده و مهم قرن 4 هجری قمری به این وزیرفرزانه منسوب است. بلعمی نه تنها خود طالب علم بود بلکه ادیبان و دانشمندان را نیز مورد تکریم و احترام قرار می داد. تاریخ بلعمی اثر دیگر ابوالفضل بلعمی است که نثری ساده و روان دارد و نمودار شیوه و سبک نویسندگی در قرن 4 هجری قمری است. تاریخ بلعمی پس از شاهنامه فردوسی قدیمی ترین اثر بجای مانده از متون فارسی قرن 4 هجری قمری بشمار می رود.

درگذشت حاج ملا جعفر استرآبادی معروف به شریعتمداری تهرانی در سال 1264 هجری

حاج ملا جعفر استرآبادی معروف به شریعتمداری تهرانی از بزرگان، فضلا و نویسندگان جهان تشیع در سال 1264 هجری درگذشت. استرآبادی افزون بر منصب قضاوت، در ادبیات عرب و پارسی و سرودن شعر دانش و مهارتی خاص داشت. این عالم بزرگ بیشتر شهرتش را مدیون کتابهایی است که در زمینه های فقه، اصول، حکمت، کلام و اخلاق نوشته است. «مصابیح در اصول فقه، مشاریح کبیر، مشاریح صغیر، سفینه التجارة» در شناخت امراض و براهین قاطعه در حکمت و کلام مهمترین آثار حاج ملا جعفر استرآبادی محسوب می شوند.

درگذشت آیت الله سید عبدالهادی حائری شیرازی در سال 1382 هجری قمری

آیت الله سید عبدالهادی حائری شیرازی از علما و مراجع عالیقدر شیعه درگذشت. آیت الله حائری شیرازی در 20 سالگی در حوزه علمیه نجف از محضر درس آخوند خراسانی و علامه یزدی بهره برد. ایشان پس از درگذشت آیت الله بروجردی زعامت و مرجعیت شیعیان جهان و حوزه نجف را به عهده گرفت. از مرحوم حائری شیرازی علاوه بر چندین رساله در فروع و عبادات کتابی بنام دار السلام نیز بجای مانده است.

خلاصه ای از زندگی این بزرگ مرد عرصه دین و دانش:

ولادت :

مرحوم میرزا عبدالهادی در سال 1305 هجری قمری، یعنی همان سال درگذشت پدر به دنیا آمد و تحت عنایت و حمایت پسر عموی بزرگوار خود، مرحوم میرزای بزرگ شیرازی قرار گرفت و هفت سال با او بود، تا پس از رحلت ایشان، مرحوم سید میرزا علی آقا، فرزند عالیقدر مجدد شیرازی حمایت و تربیت او را بر عهده گرفت.

مرحوم سید عبدالهادی فرزند سید اسماعیل پسر عموی زعیم بزرگ شیعه صاحب حکم معروف تنباکو، میرزا محمد حسن شیرازی و دایی فرزندان ایشان می باشد.

تحصیلات :

او مقدمات علوم و ادبیات را در محضر برخی از فضلاء حوزه (سامرا) و سطوح فقه و اصول را از پسران عمه خویش فرا گرفت و به دست آن دو بزرگ به پایان رساند، و در سال 1326 هجری قمری از سامرا به نجف انتقال یافت و در دوس عالییه فقه و اصول اساتید بزرگ حوزه نجف شرکت جست و در سال 1330 هجری قمری مجدداً به سامرا بازگشت و از اساتید آن دیار استفاده نمود و هنگامی که مرحوم میرزا محمد تقی شیرازی (میرزای دوم) جهت رهبری انقلاب بر ضد انگلیسی ها به کربلا مهاجرت نمود، او نیز به همراه او حرکت نمود، تا اینکه در سال 1337 هجری قمری مجدداً به نجف بازگشت و ملازم درس اساتید آنجا گردید.

اساتید :

او از محضر اساتید بزرگی کسب علم نموده است که عبارتند از :

1 - مرحوم حاج میرزا علی آقا شیرازی.

2 - میرزا محمد تقی شیرازی (میرزای دوم).

3 - شیخ محمد کاظم خراسانی.

4 - شیخ الشریعة اصفهانی.

5 - اصطهباناتی.

6 - میرزا رضا تبریزی.

7 - سید مهدی آل حیدر کاظمی.

8 - ملا ملکی علی محمد یزدی نجفی.

تدریس :

در سال 1339 هجری قمری مرحوم شیخ الشریعه اصفهانی دار فانی را وداع گفت و وی مستقلا تدریس فقه و اصول را شروع نمود.

مرحوم سید عبدالهادی شیرازی یکی از اساطین فقه و فقاہت و یکی از صاحبان رأی و اجتهاد بود همه افرادی که او را درک کرده اند، به ثروت علمی و غنای فضل و معلومات او، اعتراف نموده اند و به حق ، یکی از پیشروان تحقیق و در طلایعہ علمای عصر و فقهای آن روز بود، و از محضرش بزرگان بسیاری استفاده نموده اند.

شاگردان :

مرحوم سید عبدالهادی شیرازی، در فقه و اصول، به عالی ترین مراتب رسید و توجه طلاب به درس و بحث او بیشتر گردید بزرگان و معاریف به درس او رو آوردند در طول زمان تدریس، فضلا و رجال علم و فضیلت بی شماری از میان خواص اهل علم از عرب، عجم و افغانی، عراقی، ایرانی و دیگر بلاد اسلامی، اهل فضلی پیدا نمی شود که از علم و ورع و تقوی و فضیلت او بهره نبرده، یا ورع و تقوای او را نشنیده باشد.

تألیفات :

از او آثار و خدمات ذی قیمت و ارزشمندی باقی مانده است که مهم ترین آنها تألیفات و کتابهای اوست.

1 - دارالسلام در فروع و احکام.

2 - رساله ای در لباس مشکوک.

3 - رساله ای در صوم و روزه.

4 - رساله ای در نجاسات و مطهرات.

5 - رساله ای در استصحاب.

6 - رساله ای در اجتماع امر و نهی.

7 - رساله ای در حواله.

8 - رساله ای در رضاع و شیر دادن.

خصوصیات اخلاقی :

علاوه بر مراتب فضیلت، خصوصیت دیگری نیز او را محبوب قلب و دارای موقعیت خاص در جامعه، به ویژه بین مؤمنین نیکوکار و اهل دین و تقوی قرار داد، و آن ورع و پرهیز کاری و شایستگی و تقوای ایشان می باشد.

او از آن اوتاد اخیار وزهاد و پاک بازانی بود که جز امر دین و آخرت، چیز دیگری مورد همت و نظرش نبود نفس خویش را از مطامع این زندگی کنده، و قلب خود را با محبت خدا و عشق به امور آخرت آکنده و مالمال ساخته بود علم را توأم با عمل نموده بود، و گام در راه ساعات ابدی بر داشته بود از این رو او مثل اعلی و نمونه بارز در اخلاق و تربیت و تهذیب نفس بود.

مقام علمی :

مرحوم سید عبدالهادی شیرازی یکی از اساطین فقه و فقاہت و یکی از صاحبان رأی و اجتهاد بود همه افرادی که او را درک کرده اند، به ثروت علمی و غنای فضل و معلومات او، اعتراف نموده اند و به حق، یکی از پیشروان تحقیق و در طلیعه علمای عصر و فقهای آن روز بود.

دوران :

او در سال 1369 هجری قمری بینایی خود را از دست داد به این ترتیب موج وسیع حزن و اندوه، نجف و هیأت علمی و تمام طبقات آن را فرا گرفت نگرانی طلاب و فضلا از آن ناحیه بود که می ترسیدند تدریس و افاضه علم او متوقف گردد، و آنان از علم سرشار و سرچشمه شیرین معارف او محروم گردند مجرب ترین اطباء چشم را حاضر ساختند به اتفاق جمعی از کبار علما و اطرافیان به ایران مسافرت نمودند در شهرهای مختلف ایران و عراق، با استقبال گرم و بی سابقه مردم روبرو شدند اشکهای شوق مقلدین و علاقمندان از دیدار او بر چشمها نشست، و درد و غم از ناحیه از دست دادن بینایی بر دلها در تهران استقبال عظیم و مجلس مهمی به افتخار ایشان ترتیب داده شد او مدتی در بیمارستان فیروز آبادی بستری و همچنین در بیوت برخی از تجار متدین اقامت گزید، و مشاهیر اطباء چشم به معالجه وی پرداختند امید می رفت که شفا پیدا کند و نور به چشمان مبارکش بر گردد او به زیارت امام رضا (علیه السلام) در خراسان و حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) در قم مشرف گردید در هر دو شهر، به ویژه در قم، با هیأت های علمی ملاقات نمود و در رأس همه، با فقیه امت، زعیم عالیقدر شیعه، مرحوم سید حسین طباطبایی بروجردی دیدار نمود و از ناحیه ایشان کمال تعظیم و احترام و تقدیر را دریافت نمود او دو باره به نجف بازگشت، ولی هرگز تدریس و امامت را ترک ننمود، و در عین نا بینایی به امور خود قیام ورزید، و به انجام واجبات و وظایف خود ادامه می داد هر چه از استفتائات و مسائل شرعی از اطراف و اکناف می رسید، برایش خوانده می شد، و او اشراف و توجه کافی به آنها داشت و پاسخ می داد مدتی به این منوال امور استمرار داشت، تا اینکه مجدداً به ایران بازگشت، به این امید که عملیات مورد اجرای چشم او موفقیتی به دست آورد، ولی توفیقی حاصل نشد و با نومییدی به نجف بازگشت، و در عین حال او به خدمات دینی و وظایف مرجعیت استمرار بخشید در این مدت تعداد کثیری از مراجع و زعمای دینی یکی پس از دیگری به رحمت خدا نائل می شدند بیشتر مقلدین آنان به او مراجعه نمودند، تا اینکه بزرگ مرجع جهان شیعه سید حسین طباطبایی بروجردی در سال 1380 هجری قمری به رحمت الهی نائل آمد، اکثر مقلدین ایشان به او مراجعه نمودند دایره مرجعیت او ناگاه توسعه فراوان پیدا نمود.

وفات :

عاقبت در شب جمعه دهم صفر 1382 هجری قمری سفیر الهی به سراغش رسید و روحش را به سوی معبود قبض نمود پس عالم دیانت، یکی از بهترین و شریف ترین زعمای خود را از دست داد حزن و اندوه سراسر طبقات رجال دین و طلاب علم و طبقات مختلف مردم را فرا گرفت و بر بیگانگان نیز موقعیت حرمت او پدیدار شد او در مقبره مجدد شیرازی مدفون گردید.

آغاز هفته کشاورزی

هفته جهاد کشاورزی را امسال در حالی جشن میگیریم که یکی از بزرگ ترین افتخارات ملی (خودکفایی در تولید گندم) را چندی پیش به ثبت رساندیم. نوع اقلیمی، وجود منابع و ذخایر غنی، امکان ایجاد اشتغال مولد کم هزینه و زودبازده و وجود مزیت نسبی در تولید و صدور محصولات، از جمله قابلیت های بخش کشاورزی است.

23 درصد شاغلان کل کشور در این بخش اشتغال دارند و 26 درصد تولید ناخالص داخلی، 26 درصد صادرات غیر نفتی و بیش از 80 درصد غذای کشور در بخش کشاورزی تامین می شود. این بخش از نظر تولید، اشتغال، صادرات، حفاظت و بهره برداری اصولی از منابع طبیعی و خدادادی، توسعه تحقیقات و فناوری ها و توسعه مشارکت های مردمی، یکی از ارکان مهم اقتصاد و امنیت کشور به حساب می آید. بخش کشاورزی و توجه به توسعه و عمران روستاها پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، همواره مورد اهتمام و تایید قانونگذاران، برنامه ریزان و دستگاه های اجرایی و محور توسعه اقتصادی و اجتماعی بوده و تحولات وسیعی در عرصه کشاورزی و روستاها و مناطق عشایری به وجود آمده است. اما به علت برخی ناهماهنگی ها و سیاست ها، نظام ها و روش های ناکارا، تداخل وظایف، دوباره کاری ها .... و بروز حوادث طبیعی (نظیر خشکسالی و سیل) بخش کشاورزی در سال های اخیر با دشواری هایی روبه رو بوده که مانع از رشد مطلوب این بخش شده است. به منظور رفع این نابسامانی ها و نارسایی ها، براساس قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران دولت مکلف شده تا در جهت اصلاح نظام اداری، کاهش تصدی های غیر ضروری، ارتقای بهره وری و کارایی نیروی انسانی و مدیریت دستگاههای اجرایی، حذف موازی کاری ها .... و تجمع امور کشاورزی، دام، توسعه و عمران روستایی تدابیر لازم را اتخاذ کند. در این راستا، لایحه ادغام وزارتخانه های جهادسازندگی و کشاورزی و تشکیل وزارت جهاد کشاورزی توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی تهیه شد و پس از تصویب هیات وزیران در تاریخ بیست و ششم مرداد ماه سال ۱۳۷۹ با قید یک فوریت به مجلس شورای اسلامی تقدیم شد. این لایحه پس از ماه ها بحث و بررسی کارشناسان، سرانجام در تاریخ ششم دی ماه سال ۷۹ به تصویب نمایندگان مجلس شورای اسلامی رسید و در تاریخ دهم دی ماه ۱۳۷۹ توسط شورای نگهبان تایید شد. نظریه اهمیت این قانون و ضرورت آگاهی همکاران از مفاد آن لازم دیدیم تا متن کامل «قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی» را منتشر کنیم. امید است با تلاش همه اعضای خانواده بزرگ "جهاد کشاورزی" زمینه های تحقق این قانون فراهم شود و در آینده ای نزدیک شاهد توسعه پایدار کشاورزی ایران باشیم.

شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی

الف- سیاست گذاری، برنامه ریزی و نظارت:

۱- تعیین سیاست ها و راهبردهای مربوط به بخش کشاورزی، توسعه و عمران روستاها و مناطق عشایری و همچنین تنظیم و اجرای برنامه های توسعه کشاورزی در چارچوب سیاست های توسعه پایدار.

۲- انجام بررسی ها و اقدامات لازم به منظور برنامه ریزی تولید و تامین نیاز کشور به محصولات و فرآورده های کشاورزی و دامی و توسعه صادرات با رعایت مزیت های نسبی در چارچوب سیاست های بازرگانی کشور.

۳- تهیه تدوین اجرا و به هنگام سازی نظام های اطلاع رسانی کشاورزی و روستایی و استقرار نظام های آماری.

۴- تهیه استانداردها و ضوابط و برنامه ریزی لازم در زمینه تاسیسات و زیرساخت های مورد نیاز تولید و تولید کنندگان بخش کشاورزی.

۵- نظارت و ارزشیابی عملکرد و فعالیت های موسسات و شرکت های وابسته به وزارتخانه و ایجاد هماهنگی های برنامه ای و عملیاتی لازم.

۶- نظارت و ارزشیابی برنامه ها، طرح ها، فعالیتها و اقدامات در حیطه وظایف وزارت جهاد کشاورزی به منظور سنجش میزان کارایی و اثر بخشی آن ها.

ب- امور پژوهش، آموزش و ترویج:

۱- انجام پژوهش های کاربردی و توسعه ای در زمینه های زیر:

الف- آب و خاک، اصلاح بذر و نهال، اصلاح نژاد، پرورش دام و آبزیان، جنگل و مرتع و آبخیزداری آفات و بیماریهای گیاهی و راه های مبارزه با آن.

ب- بهره برداری از فنون پیشرفت بیوتکنولوژی و مهندسی ژنتیک در بخش کشاورزی، تدوین شیوه های مناسب و استفاده از فناوری های نوین توسعه کشاورزی و دامی متناسب با شرایط اقلیمی و جغرافیایی کشور.

ج- افزایش بهره بروری، کاهش ضایعات و بهبود کیفی تولید محصولات و فرآورده های بخش کشاورزی.

د- بیماری ها، مایه ها، سرم ها و مواد بیولوژیک لازم برای پیشگیری و مبارزه با بیماری های دامی آبزیان و مشترک انسان و دام و تهیه و تولید آنها در کشور.

۲- حفاظت جمع آوری، ارزیابی، احیا و توسعه ذخایر توارث ژنتیکی، تنوع زیستی گیاهی و ژرم پلاسم گیاهان زراعی، باغی، زینتی، دارویی، مرتعی، جنگلی و دام و آبزیان و میکروارگانیسم ها و حشرات مفید و زیان آور کشاورزی در چارچوب وظایف محول شده.

۳- مطالعه و تحقیق به منظور توسعه کشاورزی و ارتقای جایگاه آن در اقتصاد ملی و توسعه روستایی و عشایری.

۴- برنامه ریزی و اجرای آموزش های علمی کاربردی و فنی حرفه ای شاغلان بخش کشاورزی و صنایع روستایی در چهارچوب سیاست های مصوب و همچنین آموزش روش ها و فنون نوین کشاورزی و دامداری به تولید کنندگان مربوط.

۵- مطالعه، طراحی و بهینه سازی الگوها و نظام های تولید و بهره برداری در بخش کشاورزی و ارزیابی و اصلاح مستمر آنها.

۶- برنامه ریزی و ارائه نتایج پژوهش های انجام شده به کارکنان، تولید کنندگان و بهره برداران بخش کشاورزی و نیز شناخت مسائل و مشکلات آنها و اقدام در جهت رفع آن از طریق اجرای برنامه های ترویجی.

ج- امور منابع طبیعی و آبخیزداری:

۱- بررسی و مطالعه جامع حوزه های آبخیز کشور به منظور تهیه طرح های آبخیز داری و جلوگیری از فرسایش خاک و تهیه برنامه جامع استفاده از اراضی کشاورزی و منابع طبیعی و بهره برداری بهینه از این اراضی.

۲- برنامه ریزی و انجام اقدامات لازم به منظور جلوگیری از تغییر و تبدیل کاربردی اراضی کشاورزی و جنگل.

۳- حفظ، احیاء گسترش، حمایت و بهره برداری صحیح از جنگل ها و مراتع طبیعی و دست کاشت کشور و فراهم نمودن زمینه اجرای طرح های بزرگ جنگل کاری، جنگل داری، مرتع داری، ایجاد پارک های جنگلی و تفریحگاههای طبیعی در چارچوب هدف ها و سیاست های توسعه پایدار و اعمال نظارت های لازم.

۴- برنامه ریزی و اجرای طرح های آبخیزداری و تثبیت شن های روان و بیابانی زدایی.

۵- تشخیص و تفکیک حریم قانونی اراضی ملی از مستثنیات اشخاص حقیقی و حقوقی و واگذاری منابع ملی به نام دولت جمهوری اسلامی ایران و اجرای مقررات مربوط به مدیریت و واگذاری اراضی ملی و دولتی در چارچوب قوانین و مقررات موجود.

د- امور زیربنایی کشاورزی و توسعه روستایی:

۱- توسعه مکانیزاسیون با توجه به ویژگیهای اقلیمی و فرهنگی مناطق مختلف و ارائه خدمات حمایتی و فنی مورد نیاز.

۲- یکپارچه سازی اراضی، احداث راه های بین مزارع، تجهیز و نوسازی مزارع و باغ ها به منظور استفاده موثر از منابع و نهادهای کشاورزی و ارتقای بهره وری در فرآیند تولید با تاکید بر بهبود بهره وری از آب .

۳- برنامه ریزی و انجام اقدامات لازم در زمینه حفظ و اصلاح خاک و فراهم آوردن موجبات بهره برداری مطلوب از آن.

۴- فراهم آوردن موجبات لازم به منظور افزایش اثر بخشی و بازدهی آبیاری در مزارع و باغ ها.

۵- برنامه ریزی برای انتقال آب شبکه های ۳ و ۴ و انهار سنتس و قنوات ، توزیع و مصرف آب کشاورزی و انجام اقدامات لازم به منظور احداث، و نگهداری تاسیسات مربوط در چارچوب قوانین موجود.

۶- انجام وظایف ناشی از اجرای قانون توزیع عادلانه آب مصرف ۱۳۶۱- و اصلاحات بعدی آن.

۷- برنامه ریزی و انجام مطالعات لازم به منظور طراحی و اجرای طرح های کوچک توسعه منابع آب پس از کسب مجوز لازم از مقررات

۸- برنامه ریزی و اقدامات لازم در جهت احداث، نگهداری و بهره برداری از بنادر شیلاتی و تاسیسات زیربنایی با رعایت وظایف سایر وزارتخانه ها.

۹- برنامه ریزی، اتخاذ تدابیر و پیش بینی ساز و کارهای لازم به منظور توسعه و عمران روستاها با هماهنگی سایر دستگاه ها.

۱۰- برنامه ریزی و ساماندهی کوچ و اسکان عشایر در چهارچوب طرح های جامع ناحیه ای.

۱۱- توسعه و حمایت صنایع کوچک تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی و صنایع روستایی در چارچوب سیاستهای صنعتی کشور.

هـ امور کشاورزی، دام و آبزیان:

۱- برنامه ریزی و اتخاذ تدابیر لازم به منظور افزایش بهره وری از عوامل و منابع تولید کشاورزی و دستیابی به الگوهای کشت متناسب با منابع آب در دسترس، ظرفیت های تولید و شرایط اقلیمی مناطق مختلف کشور.

۲- تامین بهداشت دام و فرآورده های مربوط به آن و مبارزه با بیماریهای دامی و مشترک انسان و دام، قرنطینه دام و کنترل بهداشتی کشتارگاه ها و نظارت بهداشتی بر مراتع، آبشخورها، محل نگهداری دام، کارخانه های تولید خوراک دام و سایر تاسیسات و مراکز تهیه، نگهداری و عرضه فرآورده های خام دامی.

۳- نظارت و کنترل بر تولید، واردات و مصرف مایه ها و سایر مواد بیولوژیکی مورد مصرف دامی.

۴- برنامه ریزی و انجام اقدامات لازم به منظور ایجاد و گسترش شبکه های پیش آگاهی و مراقبت، پیشگیری، قرنطینه گیاهی و تشخیص و مبارزه با آفات و بیماریهای عمومی، همگانی و سایر آفات و بیماری های گیاهی و نظارت بر ورود، تولید توزیع و مصرف سموم مورد نیاز بخش کشاورزی با رعایت شاخص های زیست محیطی کشور.

۵- برنامه ریزی و تهیه و اجرای طرح های مربوط به حفظ منابع دام، طیور و اصلاح نژاد و بهبود تغذیه دام.

۶- توسعه کمی و کیفی تولیدات دامی و تدوین و اجرای نظام دامداری کشور و ساماندهی کشتارگاه ها.

۷- برنامه ریزی و اتخاذ تدابیر لازم در جهت حفظ احیاء توسعه و بهره برداری مناسب از منابع آبی آب های تحت حاکمیت و صلاحیت دولت جمهوری اسلامی ایران و توسعه آبی پروری در کشور.

ز- امور حمایتی:

۱- حمایت از توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی و استفاده از تسهیلات اعتباری بانک کشاورزی و سایر منابع بانکی و تشکیل صندوق های حمایت از توسعه بخش کشاورزی و صنایع تبدیلی و روستایی با مشارکت تولید کنندگان و فراهم آوردن تسهیلات لازم برای تامین اعتبارات مورد نیاز تولید کنندگان بخش کشاورزی.

۲- اجرای سیاست ها و روش های حمایتی و بیمه ای به منظور حمایت از تولید کنندگان، تولیدات و تاسیسات بخش کشاورزی و پرداخت خسارت به تولید کنندگان خسارت دیده براساس سیاست های اتخاذ شده.

۳- برنامه ریزی و اتخاذ سیاست های حمایتی و تشویقی به منظور توسعه و ارتقای فناوری ماشین آلات و ادوات بخش کشاورزی در چارچوب سیاستهای مصوب.

۴- فراهم آوردن زمینه های لازم برای تامین و توزیع نهاده های کشاورزی و دامی، دارو، سرم و سایر مواد بیولوژیک از طریق بخش غیر دولتی و در صورت لزوم توسعه وزارتخانه و اعمال نظارت های لازم در این زمینه.

۵- انجام اقدامات لازم به منظور ایجاد تشکل های غیر دولتی مورد نیاز بخش کشاورزی و ارائه خدمات و حمایت های مالی و فنی به آنها و اعمال نظارت های لازم.

۶- پیشنهاد برنامه های تنظیم بازار محصولات کشاورزی و فرآورده های دامی و نیز قیمت تضمینی به منظور حمایت از تولید کنندگان بخش کشاورزی به هیات وزیران و خرید بموقع محصولات کشاورزی.

۷- فراهم آوردن تسهیلات و امکانات و انجام هماهنگی ها و پیگیری های لازم برای توسعه صادرات محصولات و فرآورده های بخش کشاورزی و صنایع روستایی در چارچوب سیاست ها و برنامه های بازرگانی کشور.

۸- اجرای سایر وظایفی که به موجب قوانین و مقررات بر عهده وزارتخانه قرار دارد.